

Zpravodaj pěstitelů lilií SZO ČZS MARTAGON

3

2016

„Arabesque“

LILIÁŘ

**Z výpravy za liliemi na lokalitu VH v roce 2016
Vlevo Jiří Kovář, vpravo Petr Šrůtka (foto Božena Reisová)**

Výrazně tečkované květy martagonů na lokalitě VH (foto Božena Reisová)

Liliář – informativní zpravodaj pěstitelů lilií Specializované základní organizace Českého zahrádkářského svazu MARTAGON Praha – číslo 3/2016 (pořadové č. 200) – vydáno v říjnu r. 2016, ročník 50, v současnosti vychází 4x ročně. Příspěvky k otištění zasílejte redaktorovi zpravodaje **Jiřímu Kovářovi**. Od č. 1/2016 zajišťuje tisk a distribuci Liliáře Ing. Eva Svobodová, Stehlíkova 476/34, 165 02 Praha 6. E-mail: svobodova@tc.cz.

**Jubilejní dvoustý výtisk je zaměřen
na 50. výročí organizace MARTAGON,
50. ročník zpravodaje Liliář
a 15. ročník výstavy Květy - Volyně**

SZO ČZS MARTAGON řídí osmičlenný výbor, který pracuje ve složení:

Předseda: **Vratislav Novák**, Hrdinova 275, 196 00 Praha 9 – Čakovice, mobil 605 291 261, e-mail: vr.novak@martagon.cz. Členové výboru: **Jindra Halašová** – hospodářka, pokladní, e-mail: jihalasova@seznam.cz, **Jiří Hloušek** – jednatel, e-mail: hlojir@centrum.cz, **Jiří Kovář**, Na Vyhliďce 624, 387 01 Volyně, redaktor Liliáře, e-mail: kovar.lilie@seznam.cz, **Pavel Petrlik** – burza semen, e-mail: petrlikpavel205@seznam.cz, **Božena Reisová** – členka výboru, e-mail: reisova@seznam.cz, **RNDr. Tomáš Sehnoutka** – zapisovatel, e-mail: tomas@sehnoutkovi.cz, **Ing. Jiří Svoboda, Ph.D.** – místopředseda, matrikář, e-mail: jiri.svo@vuvr.cz.

Internetové stránky www.martagon.cz připravuje: Ing. Václav Vinčálek, (e-mail: vaclav.vincalek@martagon.cz nebo martagon@martagon.cz).

Revizní komise: Ing. Věra Ječná, Mgr. Jana Mašková, Mgr. Věra Semeráková.

Za obsahovou a věcnou správnost příspěvků odpovídají autoři.

Vážení přátelé,

avizované jubilejní dvousté číslo má výjimečně výjimečnou náplň zaměřenou na připomenutí některých událostí z chodu naší klubové historie. Jde o tematiku, která není v Liliáři často frekventována, a protože to jsou výročí kulatá, rozhodli jsme se jim tentokrát věnovat ve zpravodaji víc prostoru.

Jinak zde máme zase období podzimu, a tak nezapomeňte přijít na naši oblíbenou podzimní schůzi, která se nese ve znamení vyhodnocování výstav a populární aukce s bohatou nabídkou cibulí lilií. Můžeme říci, že závěr pěstelské sezóny je taková naše malá slavnostní „kolaudace“ celoroční činnosti. Navíc jsme letos připravili už třetí mimořádné setkání našich liliářů, které organizujeme ob rok, a tak se těšme, že se na konci listopadu sejdeme v hojném počtu.

Vratislav Novák a Jiří Kovář

Pozvánka na podzimní členskou schůzi MARTAGONU

Vážení přátelé, srdečně zveme naše členy a ostatní přátele na podzimní členskou schůzi, která se koná **v sobotu dne 29. 10. 2016 v 9 hodin.**

Místo konání: Krajínova posluchárna, 2. patro Přírodovědecké fakulty UK, Benátská ulice č. 2, Praha 2, vchod do budovy je z Benátské ulice hned za skleníky botanické zahrady.

Doprava: metrem trasy B, stanice Karlovo náměstí, východ z metra směr Moráň (nyní je výstup označen Vyšehradská ulice), dále je to pěšky asi 5 minut směr Nusle, nebo je možno hned po výstupu z metra využít tramvaji č. 18 nebo č. 24 do stanice Botanická zahrada – Na Slupi (je to jen jedna stanice jízdy).

Program:

Úvodem zahájení a krátké spolkové záležitosti. Zprávy z výstav a jejich vyhodnocování s předáváním cen a diplomů – součástí bude projekce s vybranými ukázkami nejlepších exponátů.

O přestávce bude připraven k odběru výběr přebytků různého zajímavého pěstitelského materiálu dodaného našimi členy.

V druhé části bude hlavním bodem programu organizování tradiční podzimní **aukce** (dražby) vzácnějších a kvalitních cibulí lilií za stejných podmínek jako v minulých letech. Půjde o výbornou příležitost k získání mimořádně pěkných lilií k podzimní výsadbě.

Závěrem další promítání, výměna zkušeností, diskuze...

Po skončení schůze bude pokračovat naše setkání v odpoledních hodinách v nedaleké restauraci V Podskali.

Pozvánka na mimořádné setkání liliářů

Na závěr tohoto roku máme připraven tzv. **promítací den** s bohatým programem o zkušenostech s pěstováním lilií a dalších květin. Účast přislíbila řada našich předních odborníků, kteří budou prezentovat své praktické a teoretické zkušenosti k daným tématům.

Navíc nebude chybět občerstvení se spoustou dobrot a lahůdek, které pro ostatní připraví naše členky – liliářky. Pozadu však nezůstanou ani naši pánové a ke zpestření dne přinesou další pochutiny, což ostatně k závěru roku patří.

Program:

Promítání s průvodním slovem aneb to nejlepší z výstav (výstava narcisů v Čakovicích, výstava kosatců v Sezimově Ústí, výstava jiřinek v Praze – Letňanech...).

Holandské liliové dny (ing. Václav Jošt).

Takže jste všichni srdečně zváni a přijďte **v sobotu 26. 11. 2016 v 9 hodin** do Benátské ulice č. 2 v Praze.

Vratislav Novák

50 let SZO ČZS MARTAGON

Jiří Kovář

Letos je tomu 50 let, kdy skupinka zahrádkářů ustavila v naší republice samostatnou organizaci pěstitelů a šlechtitelů lilií, kterou pojmenovali MARTAGON, tehdy se sídlem ve Vlašimi. Autorství názvu se připisuje Blahoslavu Vajgentovi ze Lhoty u Dolních Břežan s odkazem na fakt, že lilie martagon neboli lilie zlatohlávek (syn. lilie zlatohlavá) roste hojně v přírodě na našem území a přitom je ve světě dostatečně známa.

V českých krajích se několik let před rokem 1966 začaly formovat první drobné skupinky pěstitelů lilií ve specializovaných odborech při základních organizacích tehdejšího ČOZS, ale základní organizace s konkrétním názvem MARTAGON byla schválena až okresním výborem v Benešově roku 1966 a pod touto vizitkou začala vyvíjet svou činnost. Tenkrát ještě neexistovaly specializované organizace ČZS, jako je tomu dnes. Až po dvou letech v památném roce 1968, kdy ústředí Svazu povolilo zřizování specializovaných organizací, mohli začít liliáři prezentovat MARTAGON jako I. speciální (specializovanou) organizaci pěstitelů lilií Vlašim. A proč právě Vlašim? To je jednoduché. Ke klíčovým zakladatelům patřili totiž Josef Vondra z Vlašimi a ing. Jaroslav Simandl, který byl vedoucím květinového odboru v benešovském okrese a kterým se podařilo schválení organizace prosadit. Pod názvem MARTAGON Vlašim fungovala organizace až do devadesátých let minulého století, poté došlo k transformaci na MARTAGON Praha, což trvá dodnes.

Ze skromných začátků, kdy organizace měla 55 členů, se v osmdesátých letech rozrostla až na 350 členů. V současnosti má MARTAGON 200 členů z různých míst republiky a několik je jich zahraničních. Členem se může stát každý, koho lilie zajímají. Čtyřikrát ročně je všem členům zasílán zdarma klubový zpravodaj Liliář, kde jsou publikovány odborné články o liliích a informace o všech akcích. Mnozí naši pěstitelé udržují kontakty s významnými zahraničními liliáři, spolupracují s nimi nebo jsou členy dalších liliářských organizací.

MARTAGON se od svého počátku snaží popularizovat lilie pořádáním výstav, zajímavými přednáškami při schůzích, které jsou organizovány v sobotních dopoledních 3 až 4 krát v průběhu roku v Praze v posluchárně Univerzity Karlovy. Na těchto setkáních je cenné, že dochází mezi členy k výměně pěstitelských zkušeností při besedách spojených s promítáním. K neodmyslitelné součásti každé schůze patří možnost výhry přebytků různého

pěstitelského materiálu od našich členů. Mimořádně velké oblibě se těší burzy a aukce cibulí lilií s dobrou příležitostí získat nový a vzácnější sortiment k výsadbě. Zajímavou činností je pěstování lilií ze semen, k čemuž je každoročně pořádána záilková burza semen domácí i zahraniční provenience. Některým členům se podařilo vyšlechtit nové kultivary lilií s velmi dobrými vlastnostmi, které jsou zaregistrovány v Mezinárodním registru lilií.

Co se týká výstav, jsme rádi, že se nám v posledních letech daří zorganizovat 4 klubové výstavy lilií během léta, a to v Praze v čakovickém zámečku, další jsou v Rakovníku v Rabasově galerii a v Hejnicích na Liberecku v kostele Navštívení Panny Marie během Mariánské pouti. Poslední výstava bývá začátkem srpna v jihočeské Volyni, kde jsou mimo jiné k zhlédnutí pozdně kvetoucí lilie, které patří k nejkrásnějším a na předchozích výstavách nebývají k vidění. Členové MARTAGONU vystavují své exponáty i na dalších celostátních výstavách, jakými jsou prestižní výstavy Květy v Lysé nad Labem nebo Zahrada Vysočiny v Žirovnici, anebo se podílí na výstavách konaných ve spolupráci se spřízněnými organizacemi ČZS. Na výstavách jsou pořádány pěstitelské soutěže nebo ankety návštěvníků o nejhezčí lilii.

Nadšení a zcela dobrovolná aktivita členů vedená výborem za podpory ČZS navazuje na někdejší výsledky v padesátileté historii MARTAGONU. Mnoho dalších informací lze najít na www.martagon.cz. Dlouhá tradice nás zavazuje pokračovat v činnosti, která je srovnatelná s jinými liliářskými organizacemi ve světě.

SZO ČZS MARTAGON a klubový zpravodaj Liliář

Jiří Kovář

Specializovaná základní organizace
Českého zahrádkářského svazu
pěstitelů lilií MARTAGON
ev. č. 110010, IČ 70893829
196 00 Praha 9 Hrdinova 275

Organizace MARTAGON sdružuje milovníky, pěstitele a šlechtitele lilií z celé České republiky a ze zahraničí a propaguje všestranný rozvoj liliářství. Sdružuje jak odborníky z řad přírodovědných oborů, tak nadšené amatéry – zahrádkáře, kteří tvoří v současné době většinu členské základny.

Členové MARTAGONU zastávají heslo: **Pěstujte lilie, jsou krásné!**

Může se stát, že se dnešní jubilejní číslo Liliáře dostane i k dalším možným uchazečům, kteří zvažují vstup k nám do organizace. Samozřejmě, že velmi rádi uvítáme, když se přihlásí noví přátelé, noví liliáři, kterým je blízký krásný a klidný svět květin – lilií. Co je třeba pro to udělat? Pokud jste se rozhodli stát se členy MARTAGONU, je zapotřebí, abyste nám doručili svoji vyplněnou přihlášku. Tu si můžete stáhnout z webových stránek www.martagon.cz nebo si o ni napište našemu matrikáři či kterémukoli jinému členu výboru. Kontakty jsou v každém čísle zpravodaje Liliář. Co získáte? Kromě dobrého pocitu z podpory liliářství získáte mnoho rad, zkušeností, jak lilie úspěšně pěstovat. Navíc poznáte nové přátele, s nimiž se můžete aktivně podílet na činnosti klubu. Čtyřikrát ročně obdržíte poštou klubový zpravodaj Liliář. Vstupem do MARTAGONU se stanete členy ČZS, k čemuž přistoupí všechny příslušné výhody. Žádný věk není překážkou. Členský příspěvek činí v současné době 120 Kč ročně. Další informace k potenciálně novým členům najdete v článku př. Boženy Reisové Proč se stát členem MARTAGONU.

Historický přehled předsedů organizace MARTAGON

<u>Léta předsednictví</u>	<u>Jméno a bydliště předsedy</u>
1966–1970	Blahoslav Vajgent, Lhota p. Dolní Břežany
1970–1971	Jaroslav Svoboda, Rokycany
1971–1973	Zdeněk Kraus, Brandýs nad Labem
1974–1980	Vladimír Cikánek, Praha
1981–1987	doc. RNDr. Karel Vereš, CSc., Praha
1988–1990	Jiří Hloušek, Rakovník
1990–1993	dr. Soňa Vašíčková, Praha
1993–1994	Ing. Albert Šotola, Praha, dr. Soňa Vašíčková, Praha <i>(neobvyklá situace, v tomto období byli dva předsedové)</i>
1994–1995	Ing. Albert Šotola, Praha
1995–1996	doc. RNDr. Karel Vereš, CSc., Praha
1996–2006	Ing. Stanislav Ševčík, Praha
2007 – dosud	Vratislav Novák, Praha – Čakovice

Historický přehled redaktorů Liliáře

Liliář č.	1/1967–2/1967	Blahoslav Vajgent, Lhota, Dolní Břežany
	3/1967–2/1969	Josef Frajman, Osek u Duchcova
	3/1969–2/1971	Ing. Miroslav Píro, Staré Město u Uh. Hradiště
	3/1971–2/1973	Luboš Najman, Kamenné Žehrovice
	3/1973–1/1975	Josef Kašpar, Praha
	2/1975–1/2006	doc. RNDr. Karel Vereš, CSc., Praha
	2/2006 – dosud	Jiří Kovář, Volyně

Poznámky:

V letech 1993–1994 byli dva redaktoři: RNDr. Karel Vereš, Praha a Ing. Milan Černý, Praha.

Monotematicky zaměřený výtisk Liliáře pojednávající o Lilium martagon a martagon hybridech připravil v roce 2001 Ing. Petr Šrůtka. Na titulní straně je uvedeno, že výtisk byl vydán v listopadu 2001 jako jubilejní k 35. výročí organizace. Ačkoliv není označen příslušným pořadovým číslem, považovali jsme ho vždy za Liliář číslo 4/2001.

Proč se stát členem MARTAGONU

Božena Reisová (text prezentovaný na našich výstavách)

Staňte se členem Specializované základní organizace ČZS MARTAGON.

U nás se naučíte pěstovat krásné lilie.

- Pořádáme přednášky, vyměňujeme si zkušenosti.
- Zkušenosti čerpáme od předních a významných pěstitelů lilií nejen od nás, ale i ze zahraničí.
- Spolupracujeme s přímými dovozci liliových cibulí do republiky.
- Scházíme se 3–4x do roka v posluchárně Přírodovědecké fakulty UK v Praze 2, Benátská 2 (budova za skleníky v botanické zahradě Na Slupi), a to mimo pěstební sezonu.
- Naše setkání nemívají ani tak schůzovní charakter, je to spíše přátelské setkání lidí se stejnými zájmy, kteří si mají o čem povídat i po oficiálním ukončení schůze.
- Při setkáních je k dispozici i malé občerstvení za lidové ceny.
- Máme k dispozici moderní promítací techniku.
- Promítáme si snímky lilií z CD, DVD od různých pěstitelů květin.
- Promítáme si fotografie z našich i zahraničních výstav, z expedic apod.
- Organizujeme výlety a exkurze s odborným výkladem nejen za liliemi, ale i za jinými zajímavými rostlinami či přírodními zajímavostmi.
- Evidujeme členy MARTAGONU z celé republiky i ze zahraničí.
- Jezdí k nám i členové ze spřátelených organizací.
- Spolupracujeme i se zahraničními organizacemi.
- U nás máte výbornou možnost získat liliové cibule nejširšího sortimentu včetně světových novinek.
- Rovněž můžete získat semena pro šlechtění a množení lilií.
- Pořádáme zásilkové burzy liliových cibulí.
- Pořádáme také aukce špičkových výpěstků nejlepších lilií.
- Organizujeme interní odběr přebytků pěstitelského materiálu pro naše

členy, kde každý účastník vyhrává.

- Pořádáme úspěšně výstavy svých výpěstků, jež mají srovnání s liliemi od profesionálů.
- Na část činnosti dostáváme dotace od ČZS.
- Máme svoje webové stránky: **www.martagon.cz**.
- Vydáváme odborný zpravodaj Liliář, který je zdrojem potřebných informací pro širokou liliářskou veřejnost.
- Každý náš člen dostává tento časopis zdarma, a to 4x do roka.
- Naším členům poskytujeme i jiné různé výhody.
- U nás získáte nejenom zkušenosti a odborné informace o pěstování krásných lilií, ale získáte i nové přátele. Těšíme se na Vás.

Historické články

Vážení přátelé, následující dva články s názvy Zájemcům o pěstování lilií a Lilie, květiny pro každého zveřejňujeme beze změn tak, jak byly tehdy publikovány v dnes už historických výtiscích.

Zájemcům o pěstování lilií

Mnozí pěstitelé si již léta kladou otázku, kde tyto květiny získat, jak se poučit o jejich pěstování, kde a s kým si mohou různé druhy měnit. Na tyto otázky vám nyní chceme odpovědět.

V loňském roce byla na popud několika zkušených zahrádkářů – dlouholetých pěstitelů lilií založena základní organizace ČSOZS „Martagon“ ve Vlašimi, při níž byl zřízen odbor pěstitelů lilií.

Tento odbor nyní nabízí spolupráci všem zahrádkářům – milovníkům lilií, květinářským, výzkumným a šlechtitelským ústavům, šlechtitelským stanicím a květinářským podnikům.

Spolupracujícím pěstitelům a jednotlivcům pak bude pomáhat podle svých možností. Celou činnost je zhruba možno rozdělit na pěstitelskou, tj. obstarávání různých semen a cibulí, pořádání výměn mezi tuzemskými i zahraničními pěstiteli (podle platných předpisů), dále na činnost vzdělávací pořádáním odborných přednášek, vydáváním nepravidelného časopisu pro členy a učebních souborů o pěstování lilií. Zájemcům o výzkumnou práci pomůže organizace odbornou poradou, poskytne vhodný námět, popřípadě pomůže pomůckami.

Zájemcům o pěstování lilií, kteří nejsou členy naší organizace, poskytne organizace „Martagon“ a její odbor tuto pomoc.

1. Přenechání přebytků semen a cibulí (od svých členů za pevně stanovené ceny).
2. Zodpovídání dotazů a odborných porad, týkajících se lilií.

3. Pořádání odborných přednášek podle požadovaného zaměření.
4. Vydávání tištěných učebních pomůcek o pěstování lilií, jejich nemocech, způsobech šlechtění, o jednotlivých druzích a vůbec o všem, co pěstitele zajímá. Tyto pomůcky mají nahradit nedostatek naší literatury o liliích a budou vycházet nepravidelně v jednotlivých listech, doplněny fotografiemi a kresbami. Zájemci se mohou ještě v omezeném počtu přihlásit a tyto listy si předplatit. – Jednatel Rudolf Herzlík, Novovysočanská č. 88, Praha 4.

Zdroj: převzato doslovně z časopisu RÁDCE č. 4 z roku 1967, str. 63, což byl časopis československých ovocnářů a zahrádkářů – „předchůdce“ dnešního časopisu Zahrádkář.

Lilie, květiny pro každého

V uplynulém roce jsme oslavili malé jubileum: deset let trvání 1. specializované organizace pěstitelů lilií Martagon, která vznikla díky několika nadšencům, z nichž lze jen namátkou uvést alespoň několik přátel: Blažka, Konvičku, Nádražského, Pilného, ing. Simandla, Vajgenta, Vondru a další.

Snaha milovníků lilií vedla skupinku prvních nadšenců a průkopníků pěstování lilií u nás již v r. 1960 ke snaze dát této ušlechtilé myšlence určitý směr a organizaci, která by umožnila velké rozšíření těchto krásných cibulovin mezi zahrádkáři. Po různých pokusech a návrzích s většími či menšími úspěchy, které dnes už patří do liliářské historie, se konala v roce 1966 ustavující schůze, která dala základ pro organizovaný rozvoj. Následujícího roku bylo díky velkému porozumění OV ČOZS Benešov umožněno založení samostatného odboru lilií při okresním výboru.*¹ V té době dochází po dohodě jeden ze spoluzakladatelů, př. Konvička a s moravskými členy zakládá další odbor lilií při MěstV Brno. Téhož roku byla uspořádána první samostatná výstava lilií v republice pod názvem Martagon.

Naše činnost je řízena čtyřmi směry, a to vzdělávacím, propagačním, šlechtitelským a výzkumným. V rámci této činnosti se organizuje pro členy naší ZO prodej a výměna cibulí lilií, dále se každoročně opakuje akce prodeje semen lilií i jiných rostlin za režijní ceny. Na výročních členských schůzích s přednáškou a promítáním barevných diapositivů předních odborníků a šlechtitelů lilií je současně i burza prodeje i přímé výměny cibulí. Členům ZO Martagon se poskytuje zdarma poradenská služba a je k dispozici knihovna s naší i zahraniční literaturou v originále i překladu. Každoročně pořádáme samostatnou výstavu lilií v Benešově a v Praze ve spolupráci s OPOR. Pro styk se členy, kteří jsou i z Moravy a Slovenska, zasíláme zdarma 4X ročně zpravodaj „Liliář“, který radí, informuje a odbornými i populárně naučnými články pomáhá členům při pěstování těchto krásných květin. Účast na

pořádaných výstavách svědčí o veliké oblibě těchto nádherných květů a stále přibývají noví členové. Za velmi úspěšný považujeme výsledek propagace o podchycení zájmu mladých zahrádkářů, jichž se na základě článku v „Sedmikrásku“ přihlásilo o semena lilií na 500 mladých zájemců.

V letošním roce jsme se zúčastnili několika výstav lilií pořádaných na počest 20. výročí založení ČOZS a přispěli tím k jeho jubilejním oslavám.

Na přání zájemců o pěstování lilií chceme rozšířit přednáškovou činnost i možnost rozšíření obstarávání cibulí našim členům. Věříme, že to bude přínosem pro naše členy i pro získání členů dalších. Ti, kteří by chtěli přijít mezi nás, srdečně zveme na sobotu 15. října t. r. do Domu kultury kovoprůmyslu na Smíchově, kde v 10 hodin bude mít přednášku doplněnou obrazy náš přední odborník, př. Zmrhal. ^{**)} Zároveň budou mít možnost nákupu cibulí lilií i jiných rostlin. Pro ostatní, kteří si nemohou vypěstovat vlastní květy lilií, byl zajištěn v červenci prodej květů od některých našich členů v prodejně ČOZS v Praze, Vodičkova 10.

Zájemcům, kteří by chtěli přijít mezi nás a chtěli by se věnovat této ušlechtilé a krásné zálibě, podá informace a přihlášky zašle př. L. Pavlas, Komornická 10, 160 00 Praha 6.

Vladimír Cikánek, předseda ZO Martagon

Zdroj: časopis Zahrádkář č. 10/1977

Pozn. redaktora:

^{*)} V historickém Liliáři číslo 2 z roku 1967 je hned v úvodním odstavci zveřejněna pokladní zpráva, v níž jsou vyzýváni tehdejší členové, aby vyrovnali platbu členského příspěvku za rok 1966. Okresní výbor v Benešově totiž upozornil náš výbor, že naše organizace byla schválena v roce 1966, a proto je nutno vyrovnat příspěvky již za tento rok.

^{**)} Ivo Zmrhal (1932–2010) z Liberce byl známější u starší generace našich liliářů. Najdeme o něm zmínky i ve zpravodaji Liliář, kam napsal několik příspěvků. Krátký nekrolog o jmenovaném je v Liliáři č. 2/2010.

15. jubilejní výstava Květy – Volyně 2016

Jiří Kovář

Již po patnácté v řadě jsme se sešli na volyňské poutové výstavě. Dvoudenní výstava květů, soch a obrazů s názvem Květy – Volyně 2016 se uskutečnila ve dnech 6. a 7. srpna 2016 v Pošumavské tržnici a Malé galerii. Myslím, že se náš MARTAGON ve spolupráci s místní organizací Volyňská kultura, díky níž máme k dispozici slušné výstavní prostory, opět předvedl v plném lesku, o čemž svědčí nejen pochvalné zápisy na anketních listcích, ale i rozhovory s návštěvníky, kteří nešetřili chválou. Řada návštěvníků si již dávno

před lety našla cestu na naše volyňské výstavy a přicházejí opakovaně každým rokem. Celkový počet příchozích bývá každým rokem přibližně stejný. Nemálo návštěvníků mívá dotazy ohledně detailů pěstování, a zde musím poděkovat především dvěma našim členům, a to doc. Ing. Petru Šrůtkovi, Ph.D., a MVDr. Petru Hoškovi za poskytování odborného poradenství přímo při výstavě.

Pohledem do minulosti si můžeme zavzpomínat na první skromnou výstavu v roce 2002 konanou ve dvou místnostech na „staré radnici“, jak se zde ve Volyni říká. A protože letošní 15. výstava je jubilejní, rád bych se věnoval jejímu popisu trochu podrobněji, než bývá obvyklé. Tradiční ubytování vystavovatelů v Domově mládeže průmyslové školy nám letos nebylo umožněno, tudíž nezbylo než se ubytovat v hotelu Na nové. Na přátelská večerní posezení v pátek a v sobotu jsme však chodili do blízkého hotelu Ostrovec.

Různorodá skladba květin od 25 (!) vystavovatelů byla doplněna obrazy malířů Valentina Horby a Jana Čížka, jejichž olejomalby s motivy Pošumaví a Šumavy přispěly výrazně ke zduaru celé akce. Také sochařka Jitka Krivancová, která je členkou MARTAGONU a která s námi ve Volyni vystavovala už počtvrté, opět představila umělecky hodnotné skulptury z opuky, dřeva a pálené hlíny.

Lilie letos vystavilo 11 našich liliářů – MVDr. Petr **Hošek** z Boru ('Debbie', 'Timezone', 'White Henryi'), Josef **Hrbek** z Plané nad Lužnicí ('Mero Star', 'Scheherezade', 'Vern's Beauty'), Jiří **Kovář** z Volyně ('Black Beauty', směs 4 ks lilii), Pavel **Krejčí** z Plané nad Lužnicí ('Garden Party', 'Mondrial', 'Sunny Okinawa'), MUDr. Josef **Kříž** z Žirovnice a Ing. Marie **Slavíková** z Horní Vsi – vystavovali společně ('Anastasia', 'Timezone' a další), PhDr. Eva **Kudrnáčová** z Náchoda ('Bell Song', 'Debbie', 'Fraulein Cornelia', 'LeVern Friemann', 'Scheherezade' a další), Ludmila **Martínková** z Hoštice u Volyně ('Anastasia', 'Belladonna', 'Candy Club', 'Felicia', 'Hotline', 'Muscadet', 'Siberia', 'Solution' a další), Vratislav **Novák** z Prahy – Čakovice ('Annika', *Lilium rosthornii*, *Lilium speciosum* var. *rubrum*, 'Shikayama'), Josef **Ribij** z Předslavic u Volyně (2 ks orienpetů bez označení odrůd), Stanislava **Skořepová** z Městce Králové ('Black Beauty', 'Casa Blanca', 'LeVern Friemann').

K doplnění výčtu dalších vystavovatelů a květin nevím, koho bych měl uvést nejdříve na prvním místě, protože si všichni bez výjimky zaslouží obrovské poděkování za podporu naší výstavy, vždyť každý přispěl, jak nejlépe mohl.

Kromě lilí byly ponejvíc vystaveny mečíky Jiřího Petra z Plané nad Lužnicí a Ing. Dušana Slošiara z Neznašova u Týna nad Vltavou, kteří vystavili společně 47 váz mečíků po 3 klasech od odrůdy. S viditelným zalíbením postávali návštěvníci u jejich expozice a užívali si barevný kolorit nádherných mečíků. Skutečná nádhera.

Známá dvojice, kterou je MUDr. Josef Kříž s Ing. Marií Slavíkovou, mnohokrát ve Volyni předvedla, že si mečíky „umí“ na výstavě perfektně

připravit, což zde vždy mělo velmi kladnou odezvu u diváků. Tentokrát vystavili 29 odrůd včetně vlastního šlechtění, a to vše ve 22 vázách. Též nádhera.

Stanislav Brůha z Velkého Borku u Mělníka přivezl 13 ks mečíků ve směsi a další doprovodnou zeleň. Při všech minulých volyňských výstavách jsme vždy oceňovali jeho organizační příspěvi, včetně aranžérských prací, a ani tentokrát tomu nebylo jinak.

Ačkoliv se člen MARTAGONU, pan František Hejda ze Svaté Maří u Vimperka, věnuje víc pěstování fuchsii, které s námi pravidelně vystavuje od roku 2009 – a jak se lidově říká „vysloužil si ostruhu“, protože návštěvníci našich výstav si vždy velmi spokojeně pochvalují jeho jedinečné pěstitelské výsledky a úspěchy s těmito atraktivními květinami. Navíc přidal 24 květináčů, v nichž pěstuje agáve, aloe a tlustice. Vše paráda.

Předseda Vráťa Novák kromě svých lilií přivezl pestrobarevné květy jirinek od tří pěstitelů, a tak jsme mohli obdivovat 22 odrůd jirinek pěstitele Karla Utrčila z Prahy – Třeboradic. Dále to bylo 13 váz jirinek, které vystavil Emil Kassl z Prahy – Letňan a expozici doplnila dalšími jirinkami Vráťova sestra PhDr. Eva Kudrnáčová. Oblíbenost jirinek u diváků se opět stoprocentně potvrdila.

Díky paní Boženě Reisové z Prahy, která přivezla kolekci 21 ks šlechtěných růží od pěstitele Miloslava Šípa ze Skaličan u Blatné, se mohli návštěvníci pokochat jejich krásou. Př. Reisová zde na počítači tradičně zajišťuje psaní cedulek – popisek jednotlivých exponátů, za což jí patří poděkování.

Velice úspěšná liliářka Ludmila Martínková kromě lilií vystavila 14 odrůd denivek a asi 4 další dekorativní květiny pěkně aranžované v košíkách.

Další členka MARTAGONU Jana Říhová ze Záborku u Blatné pěstuje široký sortiment různorodých okrasných květin. Do Volyně přivezla tentokrát 5 odrůd muškátů – pelargonii a 19 květináčů s líbivými sukulenty. Moc pěkné.

Stáňa Skořepová, kterou známe jako pravidelnou účastnici našich pražských členských schůzí, vystavila kromě lilií statici a pestrobarevné cinie, které se na naší výstavě objevily po delší době.

Další společná dvojice vystavovatelů Jindra Halašová a Jan Butora z obce Kly u Mělníka vystavila v 10 vázách 10 druhů růží. Jejich expozice se líbila, což se v anketě projevilo při hlasování.

Paní Jarmila Tůmová ze Strakonic přivezla vzrostlý kalokvět a jako členka MARTAGONU se opět iniciativně podílela na službách při výstavě. Pokaždé se snaží na výstavu přinést nějakou zajímavost, tentokrát to byly bílé vyšívané ubrusy s barevnými vzory. Se svou kamarádkou Boženou Starou vystavily ještě různé konifery.

Tradičním vystavovatelem je Miroslav Hradecký z Volyně, který se svou manželkou Hanou připravil 10 kořenáčů s různými květinami, z nichž aspoň jmenuji líbivě oranžovou krosandru, šřavel, fikus, begonii – voskovku a pryšec Kristova koruna. Poděkujeme mu i za nedělní dopolední služby u vstupu, vždyť

za celých 15 let ani jednou v nedělním dopoledni na službě nechyběl. Navíc mi vždy pomáhá s dopravou výstavního fundusu.

Jiří Kovář – co se týká mých květin, tak kromě již zmíněných lilií jsem vystavil 7 ks kontejnerů s různými sbírkovými odrůdami chocholatic (*Eucomis*) a 9 ks květníků s různými netřesky...

Po léta je zde tradičním vystavovatelem kaktusů a sukulentů Josef Ribij, který jich letos vystavil 54 kusů. Od letošního roku mu bohužel začaly problémy s řidičským oprávněním, a tak jsme se domluvili, že jeho exponáty na výstavu dovezu. Při nakládání a prohlídce jeho zahrádky mne mimo jiné zaujala jedna stále ještě kvetoucí lodyha „henryi hybridu“ 'Admirál Nelson' se sekundárními květy, která pochází z mého dávného šlechtění z devadesátých let minulého století a která je registrována v ILR. Přítel Ribij svou expozici kaktusů ještě doplnil dalšími asi 6 různými květinami (lilie, jiřinky, chocholatice...).

Výstavními unikáty (13 ks), které zvedly úroveň výstavy, byly bonsaje Ing. Vladimíra Zatloukala z Malenic nad Volyňkou. Hodně návštěvníků i my liliáři jsme obdivovali letitou starostlivou péčí př. Zatloukala o tyto rostliny, kterou jim poskytuje. A protože s námi vystavuje jen ob rok, bylo tentokrát možno zase u vchodu zhlédnout další dvě jeho lahůdky, a to vzrostlý bohatě rozkvetlý křín ve velkém kontejneru a neméně robustní kontejner s nádhernou fuchsii.

Tradičně organizovaná anketa diváků o nejhezčí květinu byla dobrovolná, takže ne všichni návštěvníci si brali anketní lístky. Vzhledem k rozsáhlému počtu exponátů byl výsledný výběr hodně rozdroben na velké množství druhů nebo odrůd květin, takže jednotlivé exponáty nezískávaly až tolik hlasů. Z anketních lístků mohu doslovně citovat zápisy návštěvníků – převážná většina tak učinila anonymně, ale byli i tací, kteří se podepsali nebo dokonce uvedli svou adresu – výstava se nám moc líbila; vše je velice hezké; krásné, voňavé; není nepěkná květina; co exponát, to nádhera – všichni vystavovatelé jsou skvělí; všechny exponáty jsou moc krásné – velký dík patří všem vystavovatelům, nejvíce se mi líbily mečíky MUDr. Kříže a Ing. Slavíkové...

Výsledky divácké ankety o nejhezčí lilií

'**LeVern Friemann**' – 14 hlasů (Eva Kudrnáčová), '**Annika**' – 12 hlasů (Vratislav Novák), '**Solution**' – 10 hlasů (Ludmila Martínková), '**Debbie**' – 7 hlasů (Eva Kudrnáčová), '**Belladonna**' – 6 hlasů (Ludmila Martínková), '**Anastasia**' – 5 hlasů (Ludmila Martínková), '**Mero Star**' – 5 hlasů (Josef Hrbek), '**Anastasia**' – 4 hlasy (Josef Kříž a Marie Slavíková), '**Timezone**' – 4 hlasy (Petr Hošek), '**Timezone**' – 4 hlasy (Josef Kříž a Marie Slavíková), '**Sunny Okinawa**' – 3 hlasy (Pavel Krejčí) a další.

Výsledky ankety ostatních květin (rostlin)

'Pamjati Olgy' – mečík, 4 hlasy (Josef Kříž a Marie Slavíková); 'Šuri-Muri' – mečík, 3 hlasy (Jiří Petr); 'Gunilda' – jiřinka, 3 hlasy (Karel Utratil); 'Novinka 2015' – jiřinka, 3 hlasy (Emil Kassl); bříza bělokorá – bonsaje, 3 hlasy (Vladimír Zatloukal); 'Sruss An Aachen' – růže, 3 hlasy (Miloslav Šíp); krosandra – 3 hlasy (Miroslav Hradecký) a řada fuchsii bez označení odrůd (z expozice F. Hejdy), nebo růží, též bez označení odrůd (z expozice J. Halašové a J. Butory) atd.

V závěrečném odstavci nemohu nezmínit několik svých myšlenek. Ti, kteří někdy organizovali výstavu květin, velmi dobře vědí, jaká může nastat před výstavou vypjatá situace, jak je člověk znejistělý, zda bude nebo nebude dost květin, kdo přijede a kdo se na poslední chvíli omluví, ale když vše dobře dopadne, zavládne potěšení z dobře vykonané práce. Musím poděkovat všem kolegům, kteří jsou po léta k volyňské výstavě loajální, za jejich pomoc a trochu neskromně dodám, že za těch 15 let se už máme za čím ohlédnout. Pravdou však také je, že zorganizování takovéto (na klubové poměry) poměrně rozsáhlé výstavy si žádá jisté (ne zrovna malé) náklady, s nimiž je nutno počítat. Nalad'me se však na optimistickou notu budoucnosti. Ředitel místní příspěvkové organizace Volyňská kultura Jiří Houzím počítá nadále s naší spoluprací při realizaci výstavy i v příštím roce. To vše se nám může zdařit, pokud budeme mít potřebnou motivaci, dobrou vůli a samozřejmě nepříjdu nějaké závažné zdravotní problémy. V souhrnu informací bych neměl opomenout, že se zde přihlásily dvě nové členky, a to Markéta Doulová ze Zechovic u Volyně a Božena Stará z Bavorova, které v MARTAGONU srdečně vítáme. A už jen poslední věta. Kdo se rozhodl navštívit naši volyňskou výstavu, rozhodl se správně a nepochybně si zřídí den.

Rekordní počet lidí a exponátů na výstavě Květy Volyně

Pavla Maradová

VOLYNĚ – Tradiční výstava pozdně kvetoucích lilií, mečíků, jiřin, fuchsii, různých letniček, rozsáhlého sortimentu populárních muškátů – pelargonii proběhla opět v Pošumavské tržnici o víkendu 6. a 7. srpna. K vidění tu letos byla ještě větší plejáda druhů. Vystavovatelé udávají o čtvrtinu více exponátů než v minulých letech. Proč? Byl to totiž mimořádně příznivý rok na vláhu i pěkné počasí. Kromě jmenovaných druhů zde byly také růže, netřesky, bonsaje, chocholatice i pokojové květiny. Celkem 308 váz s překrásnými a někdy i silně

vonícími květy obdivovaly čtyři stovky návštěvníků včetně dětí. Každoroční výstavu doplňují obrazy, plastiky a zahradní keramika.

Letos tedy oslavila celorepubliková organizace pěstitelů MARTAGON důstojně své 50. výročí vzniku. Na každé výstavě se podílejí členové z celé republiky, kteří zasílají své exponáty. Každoročně pořádají členové pěstitelské organizace MARTAGON osm výstav po celé zemi. Ta volyňská je v pořadí poslední, což bývá její velkou výhodou. Díky pozdnímu termínu zde mohou lidé vidět daleko více druhů, které v předešlých měsících ještě nekvetou. Jsou tu nejkrásnější lilie, které na jiných výstavách nejsou k vidění.

V lednu, březnu a říjnu se členové organizace MARTAGON sjíždějí z celé republiky do posluchárny Univerzity Karlovy v Praze, kde plánují akce a předávají si své zkušenosti. Jsou vstřícní ke každému pěstiteli, a pokud má kdokoli zájem o radu nebo má zájem, že se mu podařilo vypěstovat nějaký nový druh, může se obrátit na organizaci, kde mu poradí, jak postupovat například v tom, jakým způsobem nechat tento druh zaregistrovat.

Zdroj: článek je převzat z týdeníku Strakonicko, číslo 33; 17. 8. 2016, str. 10.

V Liliáři otištěno s laskavým svolením redaktorky Pavly Maradové.

Retrospektivní ohlédnutí za 15 výstavami Květy ve Volyni

Jiří Kovář

Rok 2002 – viz Liliář č. 4/2002, str. 76, První výstava květin ve Volyni organizovaná SZO ČZS MARTAGON Praha v roce 2002 (autor článku Jiří Kovář).

Se zorganizováním premiérové výstavy Květy – Volyně 2002 jsme neměli takřka žádné zkušenosti, ale vše dopadlo nad očekávání velmi dobře – o úspěchu výstavy se začalo ve městě mluvit. Z dnešního pohledu to byla výstava skromná, instalovaná ve dvou nevelkých místnostech na staré radnici. Nejvíce lodyh měla 'Black Beauty' (25 ks) a někteří ze 14 vystavovatelů s humorem navrhovali „překřtít“ výstavu na „Výstava Black Beauty.“ S instalací nám tehdy hodně vypomohl Jiří Hloušek, který už měl zkušenosti s organizováním výstav v Rakovníku. První volyňské výstavy se zúčastnil i jeden ze zakladatelů organizace MARTAGON Ing. Jaroslav Simandl (1932–2005), jenž vystavil 3 lodyhy 'Black Beauty' a nádhernou *L. speciosum* var. *rubrum* s vůní jako vanilkový cukr. Anketu návštěvníků o nejhezčí květinu vyhrál mečík 'Bombay'

vystavovatele Vladimíra Soukupa, nejlepší lilií byla na 3. místě orientálka 'Berlin' přítele Pavla Petrlika.

Vystavujícími průkopníky tenkrát byli Stanislav Brůha (Velký Borek u Mělníka), Václav Hejda (Pelhřimov), MVDr. Petr Hošek (Bor u Tachova), Jiří Kotrouš (Volyně), Jiří Kovář (Volyně), Milan Michal (Praha), Pavel Petrlik (Vernéřov u Aše), Josef Ribij (Předslavice u Volyně), Ing. Jaroslav Simandl (Jílové u Prahy), Vladimír Soukup (Měšice u Prahy, resp. Nučnický u Litoměřic – jeho květiny přivezl Jiří Hloušek a nainstaloval je), Miloš Svoboda (Nová Pec u Lipna), Ing. Petr Šrůtka (Vlašim) a doc. RNDr. Karel Vereš (Praha), který přivezl ještě kytky z Pražské botanické zahrady.

Pokusím se dále stručně připomenout vždy pár postřehů týkajících se jen lilií, ačkoliv se výstavy vyznačovaly skvělou skladbou i jiných květin.

Rok 2003 – viz Liliář č. 4/2003, str. 72, Výstava květin a obrazů „Květy – Volyně 2003“ (Jiří Kovář)

Na druhou výstavu přijelo vystavovat 6 pěstitelů. Největší expozici přivezli Ing. Marie Slavíková s MUDr. Josefem Křížem, díky nimž se dokonale zaplnil výstavní prostor. Liliářskou lahůdku *Lilium majoense* vystavil Ing. Petr Šrůtka – tato botanická lilie byla zřejmě vystavena v České republice poprvé. Přibyl nový vystavovatel Svatopluk Masopust. Naposledy s námi bohužel vystavoval př. Jaroslav Simandl. Anketu diváků vyhrál mečík 'Bombay' (Slavíková, Kříž), nejlepší lilií byla na 3. místě 'Scarlet Delight' př. Petra Šrůtky.

Rok 2004 – viz Liliář č. 4/2004, str. 77, Resumé výstavy květin a obrazů Květy – Volyně 2004 (Jiří Kovář)

Třetí výstava měla mimořádně vysokou úroveň, kdy špičkoví pěstitelé vystavili špičkové odrůdy lilií. Nádherné lilie zaslali premiérově ing. Václav Jošt z Heřmanova Městce a Vratislav Novák z Prahy – Čakovice. V expozici bylo celkově 168 váz, což představovalo téměř 500 kusů lodyh různých květin. Anketu vyhrála odrůda 'Triumphator' vystavovatelů M. Slavíkové a J. Kříže.

Rok 2005 – viz Liliář č. 4/2005, str. 83, Výstava Květy – Volyně 6. a 7. srpna 2005 (Jiří Kovář)

Na čtvrté výstavě se vystavovatelé opět sešli v reprezentativním složení. Přivezli kvalitní exponáty, že všechny tři výstavní místnosti i obě chodby na staré radnici byly plné. Opět jsme obdrželi od př. Jošta krásné lilie. Pamětníci si

těž vzpomenou na mohutný orienpet 'Arabesque' od Vrátí Nováka, který znamenal jasné vítězství v anketě. K vystavovatelům přibyl nově Josef Basík.

Rok 2006 – viz Liliář č. 3/2006, str. 58, Lilie provoněly radnici aneb výstava Květy – Volyně 2006 (Jiří Kovář)

Pátý ročník nám takřka celou sobotu a neděli propršel. Představily se dvě nové vystavovatelky lilií Jaroslava Bendová z Aše a Miloslava Houzímová z Volyně. Vystaveným liliím dominovaly orienpety 'Anastasia', 'Arabesque', 'Leslie Woodriff', 'Black Beauty', 'Silk Road', 'Scheherezade' a další, ale vítězství v anketě si odnesla orientálka 'Loving Red' vystavovaná Josefem Basíkem.

Rok 2007 – viz Liliář č. 4/2007, str. 11, Letošní výstava ve Volyni (Petr Šrůtka). Výsledky ankety návštěvníků o nejhezčí květiny na pouťové výstavě Květy – Volyně 2007, str. 14 (Jiří Kovář)

K zajištění šestého ročníku jsme se s přítelem Šrůtkou vydali pro lilie do Lovčic k ing. Pavlu Nejedlovi. Přivezli jsme odtud asijské hybridy a orienpety, ze kterých bylo možno nainstalovat velké kytice. Na výstavu přivezl lilie i přítel Václav Tyle z Račiněvsi, který nám navíc daroval několik váz z hutního skla. Anketu diváků vyhrála odrůda 'Mero Star' vystavovaná př. Petrem Hoškem z Boru u Tachova.

Rok 2008 – viz Liliář č. 4/2008, str. 9; 7. ročník výstavy Květy – Volyně 2008 (Jiří Kovář)

Na sedmý ročník poslal přítel Václav Jošt 70 různých odrůd lilií v prvotřídní kvalitě. Byly tam kupříkladu cenné novinky orienpetů po dvou lodyhách od odrůdy, jejichž jedna cibule se tenkrát prodávala za několik stokorun. Ach, jo, byla to podívaná! Věčná škoda, že v posledních letech už repete z téhož zdroje není možné... V anketě zvítězila mohutná odrůda 'Arabesque' pěstitele Petra Hoška.

Rok 2009 – viz Liliář č. 4/2009, str. 29, Výstava Květy – Volyně 2009 (Jiří Kovář)

V osmém ročníku jsme soustředili všechny lilie do jedné místnosti staré radnice, v ostatních místnostech byly další květiny. Božena Reisová přivezla pozdně kvetoucí klenot, který na výstavě diváky nikdy nezklame – botanický druh *Lilium speciosum* var. *rubrum*. Anketu vyhrála odrůda 'Conca d'Or' pěstitelky Jany Pošvecové.

Rok 2010 – viz Liliář č. 4/2010, str. 14, Výstava Květy Volyně 2010 (Božena Reisová)

Devátý ročník naší výstavy se ve staré radnici uskutečnil naposled. K dispozici jsme měli prostory v celé radnici, kde hlavní místnost byla věnována liliím, které přivezli tradiční vystavovatelé. František Hejda ze Svaté Maří vystavil kromě fuchsii pěkné orientálky pěstované ve velkých kořenáčích. Anketu vyhrál Josef Basík s lilií 'Snow Queen'.

Rok 2011 – viz Liliář č. 4/2011, str. 23, Výstava Květy – Volyně 2011 (Jiří Kovář)

Jubilejní 10. ročník výstavy se uskutečnil poprvé na novém místě v tzv. Pošumavské tržnici, kde budou dělány další výstavy. Vystavovalo celkem 15 pěstitelů. Anketu vyhrála lilie 'Paraguay' dvojice M. Slavíková – J. Kříž. Velmi se též líbila lilie 'Starbright' Evy Kudrnáčové.

Rok 2012 – viz Liliář č. 3/2012, str. 23, Výstava květin, soch a obrazů Květy – Volyně 2012 (Jiří Kovář)

Na 11. ročníku výstavy se sešlo mnoho vystavovatelů různých květin – z toho jich 11 vystavilo lilie, a byli to Walter Fischer (vítěz ankety s odrůdou orienpetu 'Robina' – jeho lilie přivezl Pavel Petrlik), Irena Hanzlíčková, Jindra Halašová, Petr Hošek, manželé Hana a Miroslav Hradečtí, Dagmar Kohoutová, Jiří Kovář, Vratislav Novák, Jana Pošvecová, Josef Ribij, Jarmila Tůmová.

Rok 2013 – viz Liliář č. 4/2013, str. 17, Výstava Květy – Volyně 2013 (Jiří Kovář)

Pěkné slunečné počasí přálo 12. výstavě, na niž opět přijeli osvědčení vystavovatelé. S pěknými liliemi z městečka Hrob přijel Václav Poslední, jehož lilie získaly v celkovém součtu nejvíc hlasů od respondentů. Nejúspěšnější odrůdou byl orienpet 'Leslie Woodriff' vystavovatele Jiřího Kováře z Volyně.

Rok 2014 – viz Liliář č. 4/2014, str. 16, Pout'ová výstava Květy – Volyně 2014 (Jiří Kovář)

Novinkou 13. výstavy bylo rozšíření prostor o další místnost, takže poprvé byly k dispozici Pošumavská tržnice a tzv. Malá galerie. Sortiment exponátů byl rozsáhlý, až jsme měli málo váz. Novými vystavujícími liliáři byli Josef Hrbek, Pavel Krejčí, Ludmila Martínková a Stáňa Skořepová. Vítězství

v anketě získala orientálka 'Extravaganza' pěstitelky Ludmily Martínkové z Hoštic u Volyně.

Rok 2015 – viz Liliář č. 3/2015, str. 16, Výstava Květy – Volyně 2015 (Jiří Kovář)

Na 14. výstavě dominovaly orientální hybridy a orienpety. Anketu lilií vyhrála plnokvětá orientálka 'Carolina' s ledově bílými květy a žlutozeleným středem pěstovaná Ludmilou Martínkovou před odrůdou 'Indiana' Josefa Hrbka. Lilie vystavilo 12 pěstitelů.

Rok 2016 – 15. jubilejní výstava viz dnešní Liliář

Výprava za liliemi na lokalitu VH v roce 2016

Petr Hošek

V neděli 3. července t. r. se uskutečnila již tradiční fotografická výprava za kvetoucími liliemi zlatohlavými na lokalitu VH na západě Čech.

Sešlo se nás celkem 7 členů naší organizace a místních zájemců o tyto krásné květiny. Termín volíme tak, že čekáme, až přítel Pavel Petrlik oznámí, že mu martagony kvetou na zahradě, a to je znamení, že pokvetou i v přírodě. Tentokrát se to vše povedlo a viděli jsme několik stovek lilií v plném květu.

Na místo jsme se dostali před polednem, převlékli se do obnošeného ošacení, postříkali se repelenty a za chvilku jsme se mohli kochat pohledem na lilie, ale i další pěkné lesní květiny, jako žlutý náprstník velkokvětý a modrý zvonek broskvolistý. Rostou zde však i další vzácné a zajímavé rostliny, např. vemeník dvoulistý, jaterník podléška, z kapradin sleziník červený a osladič. Narazili jsme také bohužel na statnou rostlinu bolševníku velkolepého. Podařilo se ho zlikvidovat až u země, ale příští rok nesmíme zapomenout vzít k fotoaparátům i nějaký herbicid.

Po poledni uprostřed lesa nás zastihl krátký deštík. Schování pod bukem jsme ani nezmokli, ale pak při prodirání se mokrou trávou, často až po pás vysokou, jsme si připadali, jako když se brodíme rybníkem. I přes nepříznivé podmínky se výprava vydařila a našli jsme několik stovek kvetoucích lilií a dost jsme jich mohli vyfotografovat. Barevná variabilita květů zde rostoucích martagonů je úchvatná. Obrázky z výpravy se brzy objeví na našich webových stránkách a některé i v Liliáři.

Po mnohaletých zkušenostech připomínám, že návštěva této lokality není klidnou procházkou po botanické zahradě. Kromě nepřízně počasí je nutné zvládnout i poměrně náročný terén, a proto každý zájemce o další výlety musí zvážít, zda se na takový výlet cítí.

Otázky a odpovědi. Poradíte?

Jiří Kovář

Ačkoliv je redakci občas vytýkáno, že by v Liliáři měly být více publikovány rady pěstitelům, já shledávám, že dotazy do redakce prostě nechodí. Dávno zavedenou rubriku otázek, rad a odpovědí jsme však nikdy nezrušili a problémem není ani získávání fundovaných odpovědí od zkušených liliářů. Až nyní po velmi dlouhé době přišel do redakce dotaz týkající se lilii.

Dobrý den, potřeboval bych poradit od nějakého odborníka na lilie. V rukověti zahrádkáře z roku 2015 jsem našel článek o množení a pěstování lilie zlatohlávek a odkaz na Váš spolek MARTAGON. Vše je mi vcelku jasné, jenom ne jedna věc. V současné době mám ve dvou sklenicích s rašelinou semena. Tři semena již pustila klíček.

V návodu je psáno: Když se vyvinou malé cibulky, dám sklenici na dva měsíce do chladničky. Jak poznám ty malé cibulky? Budou to jen nafouknutá semena, ze kterých raší klíčky, nebo se cibulka vytvoří na kořínku. Já si představuji, že jakmile vyrazí klíčky z většiny semen, která se nafukují, tak to bude ten stav malých cibulek a pak sklenice dám do ledničky. Byl bych Vám velice vděčný za radu. Lilie bych chtěl v budoucnu vysadit do jedné listnaté stráně v sousedství mého rybníku. Za rady předem děkuji.

S pozdravem P. K.

Dobrý den pane P. K., pokud máte skutečně semena martagonů (lilie zlatohlávek), budou klíčit hypogeicky (podzemně). Stručně řečeno:

V první fázi klíčení je od doby výsevu ponechte v té sklenici v rašelině asi tak 2,5–3 měsíce při pokojové teplotě. Za tu dobu se vytvoří malý „výhonek“, na jehož konci bude narůstat cibulíčka, až do velikosti cca zrnka rýže (možná hrášku). Po těchto třech měsících by měla následovat druhá fáze, tj. prochlazování s teplotou (1–5 °C) v té ledničce (případně chladném sklípku), dlouhá též 2,5–3 měsíce.

Pak je dobré vše vysadit do kontejneru nebo přímo ven na stanoviště (ale spíš v zásaditém substrátu) a o maličké cibulíčky se dobře postarat. V prvním (a zpravidla i v druhém) roce budou mít rostlinky jen jeden lístek, pak teprve ve třetím roce naroste malá lodyžka (jakési „paraplíčko“) a květu se dočkáte, když to dobře dopadne, v pátém nebo dalším roce od výsevu. Celý proces vyžaduje trpělivost a ze zkušeností vím, že ne každý dokázal semenáčky martagonů dopěstovat do kvetení.

Přeji Vám, ať se to podaří. Ještě bych Vám mohl doporučit, abyste nahlédli na naše internetové stránky www.martagon.cz nebo se přihlásil do naší organizace pěstitelů lilii SZO ČZS MARTAGON, kde můžete pak pravidelně získávat o pěstování lilii podrobnější informace.

S liliářským pozdravem Jiří Kovář

Krátce z naší organizace

Výbor navrhl k ocenění Českému zahrádkářskému svazu čtyři naše členy – jsou to přátelé: Václav Tyle, Jiří Kovář, Miloslav Tlach a Jiří Svoboda. Podrobnosti zveřejníme později.

V sobotu 18. 6. 2016 se uskutečnil Spolkový den v Čakovicích, kde se opět představil náš MARTAGON. Děkujeme našim členkám Anně Ilkové, Zdeňce Malé, Evě Kudrnáčové, Jindře Halašové a Barboře Novákové za pomoc s organizováním celé akce i za propagaci jak MARTAGONU, tak ČZS.

Zprávy z ostatních letošních výstav lilií a dalších květin zveřejníme v příštím Liliáři č. 4/2016.

Děkujeme za zaslané snímky do fotosoutěže 2016 – vyhodnocení plánujeme uskutečnit na výroční členské schůzi v lednu 2017.

Vratislav Novák

Obsah Liliáře č. 3/2016

Strana

1	Složení výboru SZO ČZS MARTAGON
1	Vážení přátelé <i>Vratislav Novák a Jiří Kovář</i>
2	Pozvánka na podzimní členskou schůzi MARTAGONU <i>Vratislav Novák</i>
2	Pozvánka na mimořádné setkání liliářů <i>Vratislav Novák</i>
3	50 let SZO ČZS MARTAGON <i>Jiří Kovář</i>
4	SZO ČZS MARTAGON a klubový zpravodaj Liliář <i>Jiří Kovář</i>
5	Historický přehled předsedů organizace MARTAGON <i>Jiří Kovář</i>
5	Historický přehled redaktorů Liliáře <i>Jiří Kovář</i>
6	Proč se stát členem MARTAGONU <i>Božena Reisová</i>
7	Historické články
7	Zájemcům o pěstování lilií <i>Rudolf Herzlík</i>
8	Lilie, květiny pro každého <i>Vladimír Cikánek</i>
9	15. jubilejní výstava Květy – Volyně 2016 <i>Jiří Kovář</i>
13	Rekordní počet lidí a exponátů na výstavě Květy Volyně <i>Pavla Maradová</i>
14	Retrospektivní ohlédnutí za 15 výstavami Květy ve Volyni <i>Jiří Kovář</i>
18	Výprava za liliemi na lokalitu VH v roce 2016 <i>Petr Hošek</i>
19	Otázky a odpovědi. Poradíte? <i>Jiří Kovář</i>
20	Krátce z naší organizace <i>Vratislav Novák</i>

První výstava MARTAGONU ve Volyni r. 2002

**Zleva stojí př. Petr Hošek, Pavel Petrlík, Jiří Kovář, Stanislav Brůha (sedící),
Petr Šrůtka, Karel Vereš, Jaroslav Simandl**

Lilii majoense vystavoval ve Volyni r. 2003 př. Petr Šrůtka (foto Jiří Kovář)

**Z výstavy Květy – Volyně 2005 ve staré radnici
Orienpety v expozici př. Václava Jošta a obrazy Jaroslavy Kupkové
(foto Václav Poslední)**

Z výstavy Květy – Volyně 2011 v Pošumavské tržnici (foto Božena Reisová)